

**СЕКЦІЯ 1 АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СЛУЖБОВО-БОЙОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
ПІДРОЗДІЛІВ СИЛ БЕЗПЕКИ ТА ОБОРОНИ УКРАЇНИ**

БИКОВ ДМИТРО ІВАНОВИЧ

курсант 125 навчальної групи факультету
забезпечення державної безпеки Київського
інституту Національної гвардії України

КОМИССАРОВА НАТАЛЯ ОЛЕКСАНДРІВНА

кандидат юридичних наук, доцент, полковник,
доцент кафедри забезпечення державної безпеки
Київського інституту Національної гвардії України

**СЛУЖБОВО-БОЙОВА ДІЯЛЬНІСТЬ СИЛ БЕЗПЕКИ І ОБОРОНИ УКРАЇНИ
В УМОВАХ ГІБРИДНОЇ ВІЙНИ: ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ВИРІШЕННЯ**

Сучасні виклики національній безпеці України мають складний і багатовимірний характер, що обумовлює необхідність трансформації підходів до організації та ведення службово-бойової діяльності. Особливої актуальності ця проблема набула в умовах гібридної війни, що поєднує традиційні воєнні дії з інформаційно-психологічним впливом, кібератаками, диверсійною діяльністю та економічним тиском. У таких обставинах сили безпеки і оборони України відіграють ключову роль у забезпеченні стабільності, захисті суверенітету та територіальної цілісності держави. Проте ефективність їхньої діяльності часто ускладнюється низкою проблем – від недостатнього матеріально-технічного забезпечення до нормативно-правових прогалин і недосконалої координації між структурами сектору безпеки. [1]

У цьому контексті виникає нагальна потреба в комплексному аналізі наявних викликів, визначенні пріоритетів удосконалення та розробці ефективних шляхів вирішення виявлених проблем. Удосконалення тактико-спеціальної, вогневої, фізичної та психологічної підготовки фахівців сектору безпеки і оборони України в умовах воєнного стану є надзвичайно важливим завданням, що потребує постійного розвитку та вдосконалення. У сучасному світі військові конфлікти все частіше відбуваються у міських районах, де успіх збройних формувань залежить від вміння бійців вести бойові дії в умовах міської місцевості. Тому особлива увага має бути приділена тактичній підготовці фахівців сектору безпеки та оборони, щоб забезпечити їх уміння вести бойові дії ефективно у міському середовищі. У контексті реформування системи МВС України велике значення приділяється різним аспектам підготовки, таким як організаційно-правові, соціально-економічні та нормативно-правові основи регулювання системи підготовки. Умови воєнного стану вимагають постійного підвищення рівня вогневої і тактико-спеціальної підготовки, адже на сьогодні бійці можуть зіткнутися з небезпечними та непередбачуваними ситуаціями. Тактико-спеціальна підготовка забезпечує комплексне навчання доцільного та злагодженого алгоритму дій при виконанні оперативно-службових завдань в умовах, що будуть максимально наближені до реальних, де набуваються висока професійна майстерність, морально-психологічна стійкість, фізичне загартування і витривалість, а також розвивається кмітливість, аби боєць був готовим до будь-якого розвитку подій. [2] [3]

Разом із цим, ефективність вогневої підготовки залежить і від системного підходу до організації навчального процесу: планування, контролю за результатами, своєчасного коригування навчальних програм та застосування адаптивних методів тренування. Важливим чинником є також підготовка інструкторського складу, здатного не лише передавати знання й навички, а й мотивувати особовий склад до самовдосконалення та відповідального ставлення до бойової підготовки загалом. Ключова роль у можливості забезпечення захисту та оборони держави у мирний та військовий час, збройних конфліктів, іншого характеру надзвичайних

ситуації залежить від професійної компетентності та готовності до професійної діяльності кадрів сил сектору безпеки та оборони України. У цьому контексті актуальним постає питання інтеграції сучасних технологій, зокрема систем відеоспостереження, дронів, штучного інтелекту та засобів зв'язку нового покоління в процес службово-бойової діяльності. Застосування таких інновацій сприяє не лише підвищенню рівня бойової ефективності, а й зменшенню ризику для особового складу під час виконання бойових завдань. Також надзвичайно важливим є розвиток системи психологічної підтримки військовослужбовців та співробітників правоохоронних органів, які перебувають у зоні бойових дій або зазнають тривалого стресового навантаження. Саме морально-психологічна стійкість персоналу значною мірою визначає здатність ефективно діяти в умовах гібридної війни, де межі між фронтом і тилом часто стираються, а вплив інформаційних атак посилюється. [4] [5]

Отже, умови гібридної війни, у яких перебуває Україна, вимагають від сил безпеки та оборони не лише високого рівня готовності до ведення бойових дій, а й здатності оперативно адаптуватися до нових типів загроз. Проведене дослідження засвідчило, що ефективність службово-бойової діяльності значною мірою залежить від рівня професійної підготовки особового складу, злагодженості міжвідомчої взаємодії, сучасного матеріально-технічного забезпечення та морально-психологічної стійкості персоналу. Серед основних проблем, що потребують вирішення, можна виокремити недосконалу нормативно-правову базу, застарілі підходи до підготовки фахівців, недостатню інтеграцію новітніх технологій до бойової діяльності, а також обмежені можливості системи психологічної підтримки. Водночас визначено й ключові напрями впровадження сучасних стандартів підготовки, підвищення якості тактико-спеціального та вогневого навчання, розвиток інституційної взаємодії, а також активне використання інноваційних рішень і технологій.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Пашаєв А. З., Трішин К. О. Проблемні питання рівня фізичної підготовки працівників патрульної поліції. 2022 р.
2. Шлячак А. В. Роль тактико-спеціальної підготовки співробітників органів внутрішніх справ у формуванні їх професійної спрямованості. Актуальні проблеми сучасної науки та освіти (частина II) : матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції, м. Львів, 20–21 січня 2022 року. Львів : Львівський науковий форум, 2022. С. 74.
3. Наточій А. Д., Тимошенко В. О. Сучасні питання удосконалення тактико-спеціальної, вогневої, фізичної та психологічної підготовки фахівців сектору безпеки і оборони України в умовах воєнного стану. Актуальні проблеми теорії та практики службово-бойової діяльності складових сектору безпеки та оборони в сучасних умовах : матер. Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Київ, 27 жовтня 2023 р.). Київ : КІНГУ, 2023. С. 144–146.
4. Тінін Д. Шляхи удосконалення рівня підготовки кадрів сил безпеки і оборони України в умовах воєнного стану. *Débats scientifiques et orientations prospectives du développement scientifique* : III International Scientific and Practical Conference (Paris, France, July 8, 2022). Paris, France, 2022. Pp. 101–103.
5. Леценко М. М. Розвиток професійних компетенцій для якісної підготовки кадрів сил сектору безпеки і оборони. Міжнародна та національна безпека: теоретичні і прикладні аспекти : матеріали VIII Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Дніпро, 15 бер. 2024 р.) ; у 2-х ч. Дніпро : ДДУВС, 2024. Ч. II. С. 676–677.